

Návrh tém k adventným stredtýždňovým večierkam

Advent 2015

JÁN KRSTITEĽ

1. adventný týždeň (30. 11. – 6. 12.)

Jánov príchod (L 1, 5 – 25)

- Zachariáš a Alžbeta pochádzali z významných rodov, žili bezúhonne v Judských horách a Zachariáš bol dokonca kňaz. Pod týmto pojmom si však nepredstavujme dnešného farára, bývajúceho na fare a konajúceho pravidelné služby Božie. V Izraeli bol iba jeden chrám a ten síce mal svoje stále osadenstvo kňazov, no okrem nich bolo v Izraeli viac ako 15 000 kňazov, ktorí žili svoj bežný život v rôznych kútoch krajiny a prichádzali do Jeruzalema vykonať svoju povinnosť vtedy, keď na nich prišiel rad, a prípadne na veľké sviatky. Aj Zachariáš bol takýto kňaz – žil vo svojej obci v horách, a keď na neho prišiel rad, odišiel do Jeruzalema, vykonal svoju službu (v. 8) a vrátil sa domov (v. 23).

- Počas jeho služby v Chráme sa odohrala známa udalosť – zjavenie anjela a zvestovanie narodenia Jána Krstiteľa. Anjel oznámil Zachariášovi, že jeho modlitba bola vypočutá (v. 13). To znamená, že Zachariáš, hoci bol už vekom pokročilý, sa modlil a prosil o syna. Jeho vytrvalosť nám môže byť príkladom, pretože my sa často vzdáme, ak naša modlitba nie je vypočutá v čase, ktorý my považujeme za primeraný. Pán pozná ten najlepší čas a za správne veci by sme sa nikdy nemali prestať modliť. Nejednen kresťan by vedel rozprávať o tom, ako Pán napokon vypočul dlho predkladanú modlitbu, a to v čase príhodnom. Pre Zachariáša ten čas nastal práve teraz, hoci z ľudského pohľadu už bolo neskoro.

- Anjel navyše neoznamuje narodenie obyčajného syna, ale výnimočného Božieho posla, ktorý bude od lona matky naplnený Božím Duchom, mnohých v Izraeli obráti k Bohu, pôjde pred Ním (v. 15 – 17). Čo viac si môže želať kňaz? Aj dnes by nejednen kresťan mal rád takého syna.

- A predsa Zachariáša nezachváti radosť, ale pochybnosť. Radi ho za to odsudzujeme, nechápeme, ako mohol ostať srdcom zatvrdený pred takou zjavnou Božou milosťou, ako mohol ako kňaz pochybovať o pravdivosti anjelových slov. A predsa je to jav, ktorý sa vyskytuje častejšie, ako by sme si mysleli. Človek, žijúci dlhé roky svoj stereotypný život, zvyknutý prijímať informácie o svete od svojich zmyslov a duchovne hľbať o Božích veciach, sa zrazu dostane do pomykova, keď sa tie dva svety skrížia, keď sa stereotypný život dostane na výhybku, keď sa stane niečo mimoriadne, nepochopiteľné, nezvyklé. Človek si kladie otázky: „Naozaj ho vidím? Nesníva sa mi to? Nie je to iba výplod mojej túžby? Nenahováram si to?“ Možno rovnako by sa pýtal nejednen kresťan aj dnes, ak by zastal zoči-voči anjelovi, ktorý navyše prináša absolútne neuveriteľné posolstvo. A povedať o svojom zážitku nahlas dokonca znamená vystaviť sa posmechu alebo podozreniu zo šialenstva.

- Stretáme sa však často aj s opačným javom – kresťan žiadneho anjela nevidel a Boží hlas nepočul, no nahovára si, že jeho vlastná vôľa je vôľou Božou a že to, čo chce on sám, chce od neho Boh. Tak sme potom svedkami konania a vystupovania mnohých nadšencov, ktorí tvrdia, že sú Bohom poslaní, hoci ich slová ani skutky o tom nesvedčia.

- Rozlíšiť realitu – hlavne ak je neobyčajná, vymykajúca sa bežnému normálu, a teda o to viac neuveriteľná – od vlastnej túžby, fantázie či výplodu mysle nie je vždy jednoduché. Preto musíme s pochopením hľadať na Zachariáša, ktorý zapochyboval o tom, čo sa deje pred jeho očami, no ktorý dostal od anjela jasné znamenie pravdivosti – mlčanie. To, čo by sme vnímali ako trest, je v podstate dôkaz, ktorý Pán milostivo dáva Zachariášovi ako odpoveď na jeho otázku: *Po čom to poznám?* (v. 18). Ak by sa tak nestalo, možno by Zachariášovi nikto neveril, keď by začal hovoriť o svojom videní. Bol by za blázna, senilného starca, nedôveryhodného kňaza. Jeho mlčanie je však dôkazom, že sa naozaj stalo čosi výnimočné.

- Nie všetko, čo sa na prvý pohľad javí ako trest, je naozaj trestom. Pán nám neraz aj zvláštnymi spôsobmi ukazuje svoju moc. Neustávajme však na modlitbách a prijímajme Jeho slovo s túžbou vždy správne rozpoznať Jeho vôľu.

2. adventný týždeň (7. 12. – 13. 12.)

Jánovo pôsobenie (J 1, 19 – 28)

- Anjelove slová sa naplnili. Z Jána sa stal Boží posol, ktorý, narážajúc na Iz 40, sám seba označil za *hlas volajúceho na púšti*. Prišli za ním farizeji a pýtali sa: Ty si Kristus? Prichádzali za ním zástupy a on bol „populárny“. No Ján dobre vedel, kým je a kde je jeho miesto.
- Človeku veľmi ľahko stúpne do hlavy sláva a moc. Už aký-taký náznak moci či popularity dokáže človeka omámiť, takže si začne o sebe neprimerane namýšľať alebo svoju moc zneužívať. A to nemusí byť len veľká sláva či veľká moc. Aj prirodzené posty rodičov, starých rodičov či krstných rodičov, učiteľov, kňazov, poslancov či úradníkov dokážu neraz opojiť a priviesť k mylnému presvedčeniu, že majú právo miešať sa niekomu do života či rozhodovať o veciach, ktoré im neprináležia, sú nad rámec ich kompetencií alebo jednoducho prináležia niekomu inému. Ján Krstiteľ je nám aj v tomto vzorom. Dobré vie, kde je jeho miesto, čo má vykonať a kým naozaj je.
- Som iba hlas, hovorí Ján, krstím iba vodou. Po mne príde ten, ktorý je väčší ako ja, takže nie som hoden rozviazať Mu remienky na obuvi.
- Ján naplnil svoje poslanie, kázal krst na pokánie (možno vysvetliť), ohlasoval príchod Mesiáša (možno prečítať jeho výroky z iných evanjelií), no sám ostal iba pokorným hlasom. Vykonať dobré dielo pre Pána neznamená stáť vždy na čele, požívať najvyššiu úctu, mať vplyv a moc. Ján dokazuje, že – hoci žijúci v ďalekej samote na púšti, oblečený skromne, nemajúci žiadne postavenie ani moc – môže človek srdcom oddaný Bohu vykonať pre Neho viac ako kráľ, kňaz či vodca.

3. adventný týždeň (14. 12. – 20. 12.)

Jánova otázka (Mt 11, 2 – 10)

- Jána sa zmocnili pochybnosti. Ocitol sa vo väzení a doliehajú k nemu správy o divoch, ktoré koná Ježiš. Tento Ježiš mal byť ten ohlasovaný Mesiáš, ktorý by podľa prorokov mal priniesť spravodlivosť, vyslobodiť väznených a vyliečiť chorých. Ján je presne v takej situácii. Prečo teda Pán za ním nepríde a nevyvedie ho z väzenia, nenapraví nepravosť, neuzdraví ho? Jeho otázky ho dovedli k činu – poslal svojich učeníkov k Ježišovi s otázkou: „Či si Ty ten, čo má prísť...?“
- Spomeňme si na Eliáša, ktorý ušiel pred kráľovnou Ízebel a riekol Hospodinovi: „Príliš som horlil za Hospodina“ (1Kr 19, 14), alebo na Jóba, ktorý preklial deň svojho narodenia (Job 3, 1n). Aj veľkí muži viery prežívajú svoje duchovné zápasy, otázky, žiale či pochybnosti. Nie sú to však pochybnosti o Bohu – Jeho existencii, moci či milosti, ale otázky o správnosti ľudského konania, pýtajúce sa na zmysel Božej vôle, na nepochopiteľný Boží zámer, hľadajúce silu a pomoc. Ako Eliášov, tak ani Jánov výkrik nie je obvinením, ale spoveďou. Dôkazom toho je, že sa Ján obracia s otázkou priamo na Ježiša. Ak by sa ho zmocnila skutočná zatrpknutosť, ak by pochyboval o Ježišovi, ak by ľutoval svoje dovtedajšie počínanie, zotrúval by v sebaľústi, žaloval sa spoluväzňom, hľadal pochopenie vo svete. Ale On sa obracia na Ježiša, pretože vie, že On je Boh a môže zodpovedať otázku. Položenie otázky, prejav slabosti, odhalenie ťažkého duchovného zápasu pred Ježišom by sa malo odohrať v súkromnom stretnutí, no odohráva sa verejne, pred ušami desiatok poslucháčov. Je to verejná spoveď, o to obdivuhodnejšia, a ukazujúca veľkú túžbu Jána hovoriť s Majstrom. Aj my môžeme niekedy podľahnúť slabosti, otázkam či pochybnostiam, nebojme sa však s nimi zveriť Bohu. Pred Ním sa nemusíme hrať na silných a neochvejných, On aj tak vidí hlbšie do nášho srdca než my sami. Jemu pokojne vyznajme aj to, čo nás v očiach iných, alebo dokonca aj v našich vlastných, zahanbuje a ponizuje.
- A čo Pánova odpoveď? Pán sa nevydal za Jánom do väzenia. Vari ho ignoruje? Odkazuje mu iba to, čo už Ján sám vie od svojich učeníkov. Nemá vari pre neho inú odpoveď? Nie. Ježišove slová sú poukazom na Iz 29, 18; 35, 5 – 6; 61, 1, kde sú opísané znaky Mesiáša. Ježiš naráža na tieto miesta s dodatkom, že to, čo bolo predpovedané, sa deje, proroctvo sa naplnilo. Pán nezabudol na Jána, ale mu odkazuje, že všetko, čo konal, konal správne a ohlasoval toho, ktorý naozaj prišiel, ktorý naplnil proroctvá a priniesol kráľovstvo Božie. O Pánovom vysokom hodnotení svedčia aj ďalšie verše.
- Ján vo svojej slabosti, vo svojom zápase, dostáva odpoveď, pretože sa obrátil na správnu adresu. Aj my, keď si uvedomujeme svoje slabosti, nedostatky, chyby, keď podliehame otázkam či pochybnostiam, obráťme sa na nášho Boha. Sami nikdy nenájdeme ani odpoveď, ani silu zmeniť sa, stať sa lepšími, zvíťaziť nad slabosťami. Jedine ak sa obrátíme na Toho, ktorý má všetku moc, môže sa nám dostať odpovede i sily. A ten ohlásený Pán prichádza i dnes, aby nám to všetko, čo potrebujeme, dal.

Štefan Kiss